

Uppdatering av åtgärder i kommuner

När pandemin nådde Sverige i våras vidtog över 270 kommuner skyndsamt åtgärder för att stärka företagens likviditet, sänka kostnader, underlätta myndighetsutövningen och mycket annat. De allra flesta åtgärder var tidsbegränsade, ofta med slutdatum direkt efter sommaren eller i några fall vid årsskiftet.

När nu en andra våg i coronapandemin slår hårt finns förnyat behov av åtgärder. De företag som drabbades hårt under våren är nu åter utsatta och står inför vad som kan bli en lång vinter med restriktioner. Behovet av handlingskraftiga och företagsvänliga kommuner är större än någonsin.

Vi har gått igenom våra förslag från i våras, frågat företagen om vad de efterfrågar och tittat på hur ambitiösa kommuner agerat under de senaste veckorna. Utifrån detta presenteras nedan förslag på åtgärder som kommuner kan vidta för att rädda så många företag och arbetstillfällen som möjligt.

Åtgärder för att öka företagets intäkter

- Tidigarelägg investeringar och underhåll av kommunala lokaler, miljöer och infrastruktur.
- Ge elever med distansundervisning möjlighet att hämta lunch på restauranger som ingår överenskommelse med kommunen.
- Låt restaurangernas uteserveringar vara öppna även under vintern och var generös med uteserveringarnas ytor.
- Erbjud restauranger att leverera mat till kommunens mottagningskök och/eller i de matlådor et cetera som kommunen levererar inom ramen för sin hemtjänstverksamhet.
- Erbjud butiker att flytta ut försäljning på gatan under vintern utan avgift.
- Underlätta kortare parkering intill butiker och restauranger för att hämta upp varor och takeaway.

Åtgärder för att minska företagets kostnader

- Tillfällig avgiftsbefrielse för bland annat livsmedelskontroll och tillsyn enligt alkohollagen, miljöbalken och lagen om tobak och liknande produkter.
- Avgiftsbefrielse vid markupplåtelse, t ex för uteserveringar och torghandel.
- Tidsbestämda reduceringar av tomträtsavgälder och arrenden för kommersiell verksamhet.
- Återbetalning av avgifter för livsmedelskontroll, serveringstillstånd, markupplåtelse för uteserveringar, brandskydd etc, framför allt för särskilt utsatta branscher, restauranger, hotell och andra serveringsställen.
- Tidsbestämda reduceringar av taxor för VA och avfall/renhållning.
- Tidsbestämda hyressänkningar till företag som hyr lokaler hos kommunen eller i kommunala bolag och tillhör utsatta branscher.
- Tidsbestämda reduceringar av nätavgiften i elnät eller fjärrvärmenät.
- Ingen fakturering av medlemsavgift till gemensamma destinationsbolag och centrumbolag med näringslivet. Kommunen täcker upp det gemensamma bolagets inkomstbortfall.
- Bidra med stöd kring de statliga stödåtgärderna genom lotsfunktionen.

Åtgärder för att underlätta företagets omställning

- Ha en snabb, flexibel och lösningsorienterad hantering av bygglov, livsmedelstillsyn och annan myndighetsutövning för företag som behöver göra snabba verksamhetsförändringar i ett exceptionellt läge.

- Arbeta med råd och vägledning gentemot omställande företag för att göra det lätt för dem att göra rätt från början.
- Var i planering av tillsyn varsam med företagens tid i ett läge där de är under fortsatt stor press på grund av krisen.
- Erbjud företagare kompetensutveckling utifrån förändrade förutsättningar under krisen, som exempelvis Företagsmotorn i Skåne.
- Undersök möjligheterna och behovet av att erbjuda kompetensutveckling åt företagsanställda utifrån bland annat en ökad digitalisering, som exempelvis Värnamo och Boden.
- Underlätta återstart av verksamheter genom hänsyn till situationen före krisen vid tillståndsprövningar. En ny tillståndsprövning bör ha som utgångspunkt att förutsättningarna vid tidigare tillstånd fortfarande gäller.

Åtgärder för att stärka företagets likviditet

- Ge anstånd och förlänga betalningstider till utsatta företag vid begäran, såväl inom kommunen som kommunala bolag.
- Korta ner betalningstider till leverantörer

Åtgärder inom ramen för kommunala upphandlingar

- För dialog med kommunens leverantörer. Företag som inte kan leverera enligt avtal till följd av corona/covid-19, bör inte krävas på vite.
- Använd vid behov bestämmelserna i kap. 17 LOU som ger möjlighet till ändringar av kontrakt och ramavtal vid bland annat oförutsedda händelser.
- Anpassa de ratingkrav och liknande som ställs vid upphandlingar, så att företag som fått en tillfälligt försvagad ekonomi på grund av krisen inte exkluderas från kommunens upphandlingar.

Generella förhållningssätt

- Visa ert engagemang. Ring upp företagare, fråga hur deras situation är och visa stöd i en oerhört tuff situation. Kommunicera kommunens och ert personliga engagemang på hemsidor, sociala medier och liknande.
- Vi befinner oss i ett exceptionellt läge där det är viktigare att agera och att göra det snabbt för att hantera nästa vecka, månad och kvartal, än att alla åtgärder är perfekt utformade och långsiktigt relevanta.
- Prata med företagen för att se hur ni kan avlasta dem effektivast och var flexibla utifrån att företagets behov skiljer sig åt.
- Kommunicera vilka stöd ni erbjuder. Säkerställ att alla möjligheter som kommunen erbjuder näringslivet också når ut.
- Förbered även åtgärder för att återstarten ska gå snabbare när krisen väl ebbar ut. Åtgärder kan ta tid att få på plats och det är därför hög tid att inleda arbetet. Svenskt Näringsliv bistår gärna med idéer i det arbetet.